

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ
วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์ ครั้งที่ ๑
“การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม“
The 1st National Conference on Research for Development,
Dissemination and Modern Technology Relaying to Society
Phanomwan College of Technology

16-17 กรกฎาคม 2559
ณ โรงแรมสีมาธานี นครราชสีมา

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

ร่วมกับ

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
กระทรวงอุตสาหกรรม
หอการค้าจังหวัดนครราชสีมา
สมาคมนักวิจัย

กลุ่มวิชาที่นำเสนอผลงานวิจัยทั้งภาคบรรยายและภาคโปสเตอร์

- กลุ่มสาขาวิชามนุษย์ศาสตร์ สังคมศาสตร์ และ เศรษฐศาสตร์
- กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

เรื่อง ผู้ทรงคุณวุฒิได้อ่านบทความ

ระดับชาติ ครั้งที่ 1

“การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม”

ณ โรงแรมสีมาธานี จ.นครราชสีมา

Phanomwan College of Technology

The 1st National Conference on Research for Development,

Dissemination and Modern Technology Relay to Society

วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์กำหนดให้มีการจัดการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติครั้งที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์ “การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม” ประกอบด้วย

3. งานวิจัยและสร้างสรรค์ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์(Humanities, Social Sciences and Economics)

4. งานวิจัยและสร้างสรรค์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Science and Technology)

ซึ่งกำหนดจัดขึ้น ในวันที่ 16-17 กรกฎาคม พ.ศ. 2559 เวลา 08.00 – 18.00 น. ณ โรงแรมสีมาธานี เพื่อให้การจัดการประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติดังกล่าว ผู้ทรงคุณวุฒิได้อ่านบทความ ดังต่อไปนี้
ผู้ทรงคุณวุฒิได้อ่านบทความ

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1. ศาสตราจารย์.ดร.นพ.ธัมมทัตต์ นรารัตน์วันชัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.พิพัฒน์ อมตฉายา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ชันติโกมล
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี รอดจากภัย
5. ดร.ภก.กานต์ วงศ์สุภสวัสดิ์
6. ดร.ยงยุทธ สงวนชม

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์

กลุ่มมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และเศรษฐศาสตร์

1. ศาสตราจารย์.สุมาลี สังข์ศรี
2. รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งโรจน์ พุ่มริ้ว
3. รองศาสตราจารย์ ดร.กฤตกรณ์ ประทุมวงษ์
4. รองศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพชัย พสุนนท์
6. รองศาสตราจารย์ ดร. ธัญปวีณ์ รัตน์พงศ์พร
7. รองศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ วิไลนุช

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยศิลปากร

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

มหาวิทยาลัยหอการค้า

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

8. รองศาสตราจารย์ ประทุมวรรณ อุดมสุวรรณกุล	ข้าราชการบำนาญ
9. รองศาสตราจารย์ บุศย์ วิสุทธิ	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
10. รองศาสตราจารย์ นียดา สวัสดิพงษ์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
11. รองศาสตราจารย์ วิวัฒน์ เอี่ยมไพรวัน	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
12. รองศาสตราจารย์ ดิเรก ทองอร่าม	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระ กุลสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยบูรพา
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระวัฒน์ จันทิก	มหาวิทยาลัยศิลปากร
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพิธาร์ ธารักษ์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุภาภร ภิญโญมิตรจินดา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดิมา พลับพลึง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยพงศ์ พลับพลึง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธ์ จันทร์ดี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนสิณี บุญมีศรีสง่า	มหาวิทยาลัยศิลปากร
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงพร หาญสันติ	มหาวิทยาลัยเกษตร
23. อาจารย์ ดร.วรัชพร อารยะพันธ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
24. อาจารย์ ดร.ประไพพิมพ์ สุธีวสินนนท์	มหาวิทยาลัยศิลปากร
25. อาจารย์ ดร.ปิยพล ไพรจิตร	มหาวิทยาลัยศิลปากร
26. อาจารย์ ดร.จิตพนธ์ ชุมเกตุ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
27. อาจารย์ ดร.สิริชัย ดีเลิศ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
28. อาจารย์ ดร.ปวีณ นราเมธกุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
29. อาจารย์ ร้อยตรี ดร.บุญช่วย แจ้งเวชฉาย	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
30. อาจารย์ ดร. กานต์ ศรีวิภาสถิต	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
31. อาจารย์ ดร.ปิยะ นาควิษระ	มหาวิทยาลัยบูรพา
32. อาจารย์ ดร.ยุทธภูมิ มีประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยบูรพา
33. อาจารย์ ดร.วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
34. อาจารย์ ดร. เพชรรัตน์ เจริมรอด	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
35. อาจารย์ ดร.พิสิษฎ์ มณีโชติ	มหาวิทยาลัยนเรศวร
36. อาจารย์ ดร. จุไรรัตน์ ดวงจันทร์	วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า
37. อาจารย์ ดร.สมปอง รักษาธรรม	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
38. อาจารย์ ดร.ปิยวรรณ สิริประเสริฐศิลป์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
39. ดร.ณรงค์ ศรีเกรียงทอง	บริษัท โมเดิร์นคาสอินเตอร์เนชั่นแนลคอสเมติกส์ จำกัด
40. ดร.จงชัย ทองมา	กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
41. ดร.บุรณิน รัตนสมบัติ	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
42. ดร.กฤษฎา โสภา	บริษัท อ่าพลฟูดส์ โพรเซสซิ่ง จำกัด
43. ดร.กาญจน์พันธ์ โอฟารกิจไพบูลย์	บริษัท เอชจีเอสที ประเทศไทย จำกัด

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม
The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

กลุ่มมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และเศรษฐศาสตร์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อุ่นเรือน	วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิบูลย์ ลีอมงคล	วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์
3. ดร.พิชัย สารภักดิ์	วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์
4. ดร.พีรพงษ์ ตั้งก้องเกียรติ	วิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. พิจารณาผลงานจากผู้นำเสนอบทความเพื่อนำเสนอแบบบรรยาย หรือ โปสเตอร์
2. ทำรายงานสรุปผลเสนอต่อที่ประชุมกองบรรณาธิการและคณะกรรมการจัดประชุม

สั่ง ณ วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ.2559

(ดร.พิสิษฐ์ ศิริรักษ์)
อธิการบดีวิทยาลัยเทคโนโลยีพนมวันท์

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ศึกษาการจัดการความรู้ด้านนวัตกรรมทางสังคมเพื่อสร้างรายได้อย่างยั่งยืนในชุมชน กรณีศึกษา ร้านค้าศูนย์บาท ชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
STUDY ON KNOWLEDGE MANAGEMENT OF SOCIAL INNOVATION FOR MAKING SUSTAINABLE INCOME IN COMMUNITY CASE STUDY: SOON-BAHT STORE 14 RAI ONNUCH, BANGKOK

นิชากร โอภาวงศ์วัฒน์* สุรภัทร พิไชยแพทย์**

NICHAKORN O-PAWONGWATTHANA* SURAPAT BHICHAIBADE**

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่ ทั้งกระบวนการจัดการความรู้ทางด้านนวัตกรรมทางสังคม รวมไปถึงศึกษาปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นและแนวทางแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานเป็นผู้ประกอบการสังคม โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ คณะผู้วิจัยเลือกกรณีศึกษาที่ร้านค้าศูนย์บาท ชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่ ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้ประกอบการร้านค้าศูนย์บาทและสมาชิกในชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) การเลือกตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snow ball) นอกจากนี้ยังทำการวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่ มีกระบวนการจัดการความรู้ทางด้านนวัตกรรมสังคม 5 ขั้นตอนได้แก่ (1) การกำหนดความรู้ (2) การแสวงหาและได้มาซึ่งความรู้ (3) การแลกเปลี่ยนความรู้ (4) การจัดเก็บความรู้ (5) การถ่ายทอดความรู้ ร้านค้าศูนย์บาทในชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่ ร้านค้าศูนย์บาทนี้ทำให้สมาชิกในชุมชนสามารถสร้างรายได้จากชุมชนมากยิ่งขึ้น โดยการใช้การจัดการความรู้ทางด้านนวัตกรรมทางสังคมของคนในชุมชน และสนับสนุนให้สมาชิกในชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการขยะเพื่อนำไปแลกกับผักและสิ่งของใช้ในร้านค้าศูนย์บาท ริเริ่มคิดเป็นสิ่งประดิษฐ์เพื่อสร้างรายได้ อีกทั้งยังแปรรูปขยะบางชนิดเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพ จากการจัดทำกระบวนการดังกล่าวนำมาซึ่งการสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่ ได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การจัดการความรู้ / นวัตกรรมสังคม

* นักศึกษา สาขาการจัดการธุรกิจและภาษาอังกฤษ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

** อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

Abstract

This research aims to study about the knowledge management process of social innovation and solutions and all the problems that arise from operating as a social entrepreneur by doing qualitative research. The researcher chose Soon-Bath Store 14 Rai, Onnuch, Bangkok to be a case study and the key informant was the owner of Soon-Baht Store and members of Onnuch 14 Rai Community, Bangkok. The data was collected by In-depth Interview and Snow ball and also used the reliable documents that related to the research as a tool.

The results showed that Onnuch 14 Rai Community divided the process of social innovation knowledge management into 5 stages as follow 1) defining knowledge 2) to seek and acquire knowledge 3) sharing knowledge 4) storage knowledge 5) to transfer knowledge

The Soon-Baht Store helps people in the community to be able to make their income by using social innovation knowledge and support all the members to realize how important of the recycle are.

Keywords: Social Innovation / Knowledge Management

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

บทนำ (Introduction)

ในปัจจุบัน ประเทศไทย มีระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเข้ามามีบทบาทมากยิ่งขึ้นในภาคธุรกิจ โดยแต่ละธุรกิจมุ่งเน้นผลกำไรสูงสุดเพื่อเป็นประโยชน์กับผู้ประกอบการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤติการทางเศรษฐกิจหรือที่เรียกว่าวิกฤติต้มยำกุ้ง (TOM YUM GOONG CRISIS) ที่ทำให้นักลงทุนทั้งหลายขาดทุนล้มละลาย แต่การเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนเป็นแบบลอยตัวทำให้เงินบาทแข็งค่าขึ้น (Tejvan Pettinger,2001)

ดังนั้นผู้ประกอบการจึงเริ่มหันมาสนใจในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนมากขึ้น ได้มีแนวคิดการคืนประโยชน์แก่สังคมเพื่อให้เกิดการพัฒนาและแก้ปัญหาความยากจนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม รวมทั้งการคืนผลกำไรที่ได้รับกลับคืนสู่ชุมชนโดยที่ธุรกิจดำเนินกิจการอยู่ การพัฒนาเศรษฐกิจระดับชุมชน (Community Economy) มุ่งเน้นการสร้างงานสร้างรายได้ร่วมกันในชุมชนโดยอาศัยแรงงานและทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างสร้างสรรค์ (สุชาติ มาตหมาย,2553) ด้วยฐานข้อมูลและความรู้ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภายในชุมชนเองซึ่งนำไปสู่กระบวนการการเรียนรู้ให้เกิดนวัตกรรมทางสังคม (Social Innovation)

และเกิดผลผลิตที่สามารถเลี้ยงดูประชาชนในชุมชนได้เพราะเสมือนว่าชุมชนเป็นเจ้าของร่วมกัน หรือเป็นการใช้ทุนของชุมชนเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์บนรากฐานของความสามารถที่มีอยู่ โดยให้สังคมจัดระบบกระบวนการจัดการความรู้ทางด้านนวัตกรรมทางสังคมร่วมกัน ไม่เพียงแต่จะทำให้เศรษฐกิจของประเทศฟื้นตัวอีกครั้งแต่จะทำให้ตัวเลขทางรายได้ ผลผลิต การบริโภค วิธีการดำรงชีวิตของคนในชุมชนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (ชาญวิทย์ ตีลังการณ,2551)

ชุมชนอ่อนนุช จังหวัด กรุงเทพมหานคร ปัจจุบันเป็นชุมชนเกษตรกรรม ที่มีการร่วมมือกันระหว่างผู้ประกอบการกับคนในชุมชนเพื่อสร้างประโยชน์สูงสุดให้แก่ชุมชน เมื่อผู้ประกอบการเล็งเห็นถึงปัญหาความยากจนจึงสร้างแปลงผักและธุรกิจร้านค้าศูนย์บาทขึ้น โดยคนในชุมชนสามารถนำขยะมาแลกกับของที่อยู่ในร้านค้าหรือผักที่ตนปลูกไว้ โดยทางร้านค้าศูนย์บาทจะนำขยะที่ได้รับจากคนในชุมชนออกไปขายให้กับธุรกิจโรงขยะและนำรายได้จากการขายขยะมาเป็นทุนให้กับชุมชนต่อไป

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจในศึกษาการจัดการความรู้ด้านนวัตกรรมทางสังคม กรณีศึกษา ร้านค้าศูนย์บาท ชุมชนอ่อน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม
 The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

นุช 14 ไร่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร เพื่อทราบ
 ถึงการจัดการความรู้ทางด้านนวัตกรรมสังคม
 และการสร้างรายได้ที่ยั่งยืนในชุมชน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- (1) เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดการความรู้
 ทางด้านนวัตกรรมทางสังคม
- (2) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไข
 ปัญหาเพื่อการพัฒนาสู่สังคมที่ยั่งยืน

คำถามการวิจัย

ชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่ มีกระบวนการจัดการ
 ความรู้ด้านนวัตกรรมทางสังคมเพื่อสร้าง
 รายได้ที่ยั่งยืนในชุมชนได้อย่างไร

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

นวัตกรรมทางสังคม หมายถึง กิจกรรม
 ผลิตภัณฑ์ หรือบริการใหม่ ที่มุ่งตอบสนอง
 ความต้องการของสังคมเป็นหลัก โดยมีการ
 พัฒนาและเผยแพร่ผ่านองค์กรเพื่อสังคม

การจัดการความรู้ หมายถึง การได้มาซึ่งข้อมูล
 ข่าวสารที่เหมาะสม และช่วยให้บุคลากรสร้าง
 แบ่งปัน และกระทำการต่างๆ บนข้อมูล ที่จะทำ
 ให้เกิดการพัฒนา

2.วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “รูปแบบการทำเกษตร
 อินทรีย์ โดยกระบวนการจัดการความรู้
 ทางด้านนวัตกรรมทางสังคมเพื่อความยั่งยืน
 ทางเศรษฐกิจชุมชน กรณีศึกษา ชุมชนอ่อนนุช
 กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด และ
 ทฤษฎี ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

- 1.แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้
- 2.แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมทางสังคม
- 3.แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา
 เศรษฐกิจชุมชน

1.แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้

การจัดการความรู้ (Knowledge
 Management) หมายถึง กระบวนการในการ
 รวบรวม จัดการและเผยแพร่ องค์ความรู้
 มาเป็นทรัพย์สินทางปัญญาในระยะยาวของ
 องค์กร (Shelda Debowaski, 2006)

ดร.วรรณ วาณิชยเจริญชัย กล่าวว่า
 การจัดการความรู้ประกอบไปด้วยสำคัญคือ
 1. การกำหนดความรู้ (Knowledge
 Identification) เป็น การ ระบุ ความรู้ และ
 ความเชี่ยวชาญ ขององค์กรที่มีอยู่แล้วทั้ง
 ภายในองค์กรและภายนอกองค์กร รวมทั้งการ
 ระบุ ชนิดของความรู้ที่องค์กรต้องการ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

2. การแสวงหาความรู้ (Knowledge Acquisition) เป็น กระบวนการของการค้นหา และการวางแผนในการเก็บรวบรวมความรู้ที่ต้องการ ทั้งจากแหล่งความรู้จากภายในและภายนอกองค์กร ซึ่ง อาจได้มาจากเอกสารที่มีอยู่แล้วหรือจากผู้เชี่ยวชาญ

3. การสร้างความรู้ (Knowledge Creation) เป็นกระบวนการของการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ของแต่ละบุคคล เพื่อทำให้เกิดความรู้ และแนวคิดใหม่

4. การจัดเก็บความรู้ (Knowledge Storage) เป็น กระบวนการของกำหนด รูปแบบของ ความรู้ และ เทคโนโลยีที่จะใช้ จัดเก็บ เพื่อรักษาความรู้ที่มีคุณค่าขององค์กรไว้ในฐานความรู้ที่เหมาะสม รวมทั้งมีการปรับปรุงความรู้ให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

5. การเผยแพร่ความรู้ (Knowledge Distribution) เป็น กระบวนการของการ ถ่ายทอดความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรไปสู่บุคคลอื่น เพื่อให้บุคคลที่ต้องการใช้ความรู้ สามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

การนำวิธีการจัดการความรู้ มาใช้กับ องค์กรนั้น มีความเกี่ยวข้องกับการรวบรวม องค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรซึ่งจัดกระจาย

อยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วย ในการพัฒนาคลังความรู้ในการรวบรวม จัดเก็บ เพื่อให้ทุกคนในชุมชนสามารถเข้าถึง ความรู้ และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้ง ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผล ให้ชุมชนมีความสามารถในการประกอบอาชีพ และมีวิถีชีวิตที่ดีงาม (สุมาลี สังข์ศรี, 2550)

จากข้อความข้างต้น การจัดการ ความรู้จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของ สมาชิกในชุมชนในการทำกิจกรรมต่างๆ ให้ เกิดระบบการจัดการความรู้ขึ้น และส่งผลให้ เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน

2.แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรมสังคม

(Mulgan,2007) ได้กล่าวว่า นวัตกรรม เพื่อ สังคม (Corporate Social Innovation: CSI) หมายถึง กิจกรรม ผลิตภัณฑ์ หรือบริการ ใหม่ ที่มุ่งตอบสนองความต้องการของสังคม เป็นหลัก โดยมีการพัฒนาและเผยแพร่ผ่าน องค์กรเพื่อสังคม"

กนช รัตวานิช (2555) ได้กล่าวว่า การ เป็นกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprise: SE) ซึ่งเป็นองค์กรที่ดำเนินงานโดยมีวัตถุประสงค์ 3 อย่างควบคู่กัน หรือที่เรียกว่า Triple Bottom Line คือ การสร้างกำไร สร้างสรรค์สังคม และ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

สนับสนุนสิ่งแวดล้อม โดยเน้นบริหารความสมดุลระหว่างผลกำไร (profit) คน (people) และโลก (planet) ซึ่งนอกจากจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม ช่วยสร้างงานสร้างรายได้ ทำให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ยังส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศมีการพัฒนาและเติบโตอย่างยั่งยืน

จากบทนิยามข้างต้น จะเห็นได้ว่า การสร้างสรรค์นวัตกรรมทางสังคมไม่ได้จำกัดเพียงการพัฒนาสินค้าและบริการใหม่ๆ ที่สามารถแข่งขันได้เท่านั้น แต่ยังคงสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมที่ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR) เพิ่มมากขึ้น และเป็นแรงผลักดันสำคัญให้ผู้ประกอบการต้องพัฒนาสินค้าหรือบริการใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อมมากกว่าการมุ่งสร้างผลกำไรในเชิงธุรกิจเพียงอย่างเดียว

3. แนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

กรมการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน (2541) ได้อธิบายว่า เศรษฐกิจชุมชนหมายถึง กิจกรรมที่บุคคลหรือองค์กรชุมชนหรือ เอกชนร่วมกิจการ และ/หรือช่วยกันดำเนินงานด้วยตนเองทั้งหมดหรือบางส่วน

หรือรักช่วงงานไปทำจากเอกชนหรือกลุ่มองค์กรอื่น โดยการประสานงานทำงานกับพหุภาคี กับหน่วยงานหรือเอกชน และผู้คนในท้องถิ่น มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการผลิต การตลาด การจัดการร่วมกันในเรื่องเกี่ยวกับการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การค้าขาย การบริการ การท่องเที่ยว การพัฒนาส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อมุ่งให้เกิดรายได้ ส่งผลต่อคน ครอบครัว ชุมชน

จะเห็นได้ว่า เศรษฐกิจชุมชนมีลักษณะที่สำคัญคือ ความพอเพียง และการพึ่งพาตนเอง เพราะถ้าเศรษฐกิจชุมชนในระดับหมู่บ้านและตำบลมีความมั่นคงสามารถพึ่งตนเองได้เศรษฐกิจของเมืองและประเทศก็ย่อมจะดีขึ้น รวมทั้งยังช่วยขจัดปัญหาทางด้านความยากจนของคนในสังคมอีกด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นายวงศ์พรหม พรหมวงศ์ (2544) ศึกษาเศรษฐกิจชุมชนตำบลห้วยทราย อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนมีอาชีพหลักคือการทำเกษตร อาชีพรอง คืออุตสาหกรรมในครัวเรือน แต่ผลผลิตยังไม่มีประสิทธิภาพมากนัก ประชาชนในหมู่บ้านยังไม่มีส่วนร่วมเท่าที่ควร ก่อให้เกิดปัญหาด้าน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

การผลิต การตลาด รายได้และการงาน อีกทั้ง ปัญหาเรื่องการขาดแคลนเงินทุนในการหมุนเวียน

นางสาวสุชาดา มาตหมาย (2555)

ศึกษาเศรษฐกิจชุมชน กรณีศึกษา ชุมชนบ้านป่าไผ่ ตำบลแม่เปิง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก มีการสร้างสรรค์สินค้าหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์และสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน ทำให้ชาวบ้านมีความสามัคคีกันมากขึ้น เป็นชุมชนต้นแบบในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและยังเป็นศูนย์การเรียนรู้ครูเกษตรกร รวมทั้งการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนที่อาศัยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ในการวิจัยเรื่องศึกษาการจัดการความรู้ด้านนวัตกรรมทางสังคมเพื่อสร้างรายได้ที่ยั่งยืนในชุมชน กรณีศึกษา ร้านค้าศูนย์บาท ชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่ จังหวัดกรุงเทพมหานครในครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

เครื่องมือการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ตัวผู้วิจัย โดยใช้เทคนิคที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่

1. การสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) เป็นการสนทนาที่ผู้วิจัยมุ่งจะได้คำตอบจากผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key informants) เป็นรายบุคคล โดยประเด็นที่ศึกษา คือ ศึกษาการจัดการความรู้ด้านนวัตกรรมทางสังคมเพื่อสร้างรายได้ที่ยั่งยืนในชุมชน กรณีศึกษา ร้านค้าศูนย์บาท ชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่ จังหวัดกรุงเทพมหานครดังนั้นผู้วิจัยจะต้องตั้งคำถามที่มุ่งให้ได้คำตอบตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้ได้มากที่สุด การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จะใช้การสอบถามเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงและเพียงพอต่อการนำไปวิเคราะห์หรืออธิบายผลการวิจัย

2. การเลือกตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snow ball) จะเป็นการสุ่มโดยการรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างจำนวนน้อยๆ หลังจากนั้นใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นเครื่องชี้ไปหากกลุ่มตัวอย่างใหญ่ จนเพียงพอต่อความต้องการ

3. เอกสารจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม
 The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

แนวคิดต่างๆ เกี่ยวกับการจัดการความรู้
 ทางด้านนวัตกรรมสังคม

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ในการสัมมนาครั้งนี้
 คือ สมาชิกชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่ รวมทั้ง
 คุณ พิรพร เสนีย์วงศ์ ประธานชุมชนอ่อนนุช
 14 ไร่ และผู้ประกอบการร้านค้าศูนย์บาท

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แนวคำถามในการวิจัย
2. เครื่องบันทึกภาพและบันทึกเสียง เป็น
 อุปกรณ์ที่ใช้ในการสัมภาษณ์และสังเกต
3. อุปกรณ์เครื่องเขียนที่ใช้ในการจดบันทึก
 เช่น กระดาษจด ปากกา เป็นต้น

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ใช้วิธีการตรวจสอบ
 ความน่าเชื่อถือของข้อมูลด้วยวิธีดังนี้

การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า
 (Data Triangulation) คือการพิสูจน์ว่าข้อมูลที่
 ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล หมายถึง ด้านเอกสารใช้การ
 รวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกันแต่มีแหล่งที่มา
 ต่างกัน

2. แหล่งสถานที่ หมายถึง ถ้าข้อมูลต่างสถานที่
 กันจะเหมือนกันหรือไม่

3. แหล่งบุคคล หมายถึง ถ้าบุคคลให้ข้อมูล
 เปลี่ยนแปลงไป ข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่
 เช่น เปลี่ยนจากปัจเจกบุคคลเป็นกลุ่มบุคคล
 หรือกลุ่มสังคม

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ศึกษาการจัดการ
 ความรู้ด้านนวัตกรรมทางสังคมเพื่อสร้าง
 รายได้อย่างยั่งยืนในชุมชน กรณีศึกษา ร้านค้า
 ศูนย์บาท ชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่ จังหวัด
 กรุงเทพมหานคร” ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจาก
 แหล่งต่างๆ ได้แก่ เอกสาร บทความ วิธีการ
 สัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการเข้าไปมีส่วน
 ร่วมกิจกรรม จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลในด้าน
 ต่างๆ ได้แก่ การดำเนินชีวิตของคนในชุมชน
 กิจกรรมที่คนในชุมชนมีส่วนร่วม แนวทางใน
 การจัดการความรู้ทางด้านนวัตกรรมทางสังคม
 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน รวมทั้ง
 วิถีแก้ปัญหาของผู้ประกอบการสังคมของ
 ร้านค้าศูนย์บาท ในชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่ เป็น
 ต้น

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

ความเป็นมาและการดำเนินชีวิตของคนใน ชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่

ชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่ เขต
ปทุมธานี กรุงเทพมหานคร มีสมาชิกชุมชนราว
50 ครอบครัว ที่รวมตัวกันในามน "กลุ่มขยะรี
ไซเคิล" ได้ดำเนินกิจกรรมเชิงเศรษฐกิจ สังคม
ในหลายรูปลักษณะมาเป็นเวลากว่า 3 ปี อีก
ทั้งยังเปิดโกดังรับแลกขยะด้วยสินค้า ทำ
ประกันชีวิตด้วยขยะ ทำออมทรัพย์และ
ร้านสวัสดิการชุมชน รวมถึงการทำแปลง
เกษตรพึ่งตนเองมาเป็นเวลา 10 กว่าปี

พิรธ เสนีย์วงศ์ หรือ ธรรม อดิษฐ์ผู้นำ
สะพานนาหานาเหนือ เล่าความเป็นมาให้ฟังว่า
คนได้สะพานเดิมมีอาชีพเก็บขยะ หาของเก่า
พอมายู่ชุมชนใหม่จึงมาร่วมคิดว่าจะทำ
อย่างไรให้รวมกันเป็นกลุ่ม โดยคุณพิรธกับ
เพื่อนอีกสองคนได้นำเงินที่ได้จากกรมพัฒนา
สังคมฯ คนละ 2,000 บาท ซึ่งรวมทั้งหมดเป็น
6,000 บาท มาเป็นทุนก้อนแรกในการไปซื้อ
สินค้าและของใช้ประจำวัน เช่น สบู่ ข้าวสาร
น้ำ เครื่องดื่ม ฯลฯ เพื่อมาทำโครงการขยะแลก
สินค้า

การให้ความหมายนวัตกรรมทางสังคมของ
ชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่ ตามทัศนะขององค์กรและ
ชุมชน

บุคลากรในองค์กรและชุมชนได้ให้
ความหมายในด้านนวัตกรรมทางสังคมของ
ชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่ ว่าเป็นการประกอบธุรกิจ
ที่มุ่งหวังผลประโยชน์ แต่ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น
จะกลับคืนสู่สังคมทั้งหมด โดยผ่านการแบ่งปัน
องค์ความรู้จากองค์กรสู่สังคม เพราะนวัตกรรม
สังคมเป็นการสร้างโอกาส หรือการลงมือ
ปฏิบัติ (action) เพื่อแก้ปัญหา ส่งผลให้สังคม
มีความเชี่ยวชาญ เข้มแข็ง และสมาชิกใน
ชุมชนสามารถเลี้ยงตัวเองได้ในที่สุด

ปัญหาและอุปสรรคภายในชุมชน

จากการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และ
การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพบว่า สมาชิกใน
ชุมชนส่วนใหญ่หาเข้ากินค่าโดยการขี่ซาเล้ง
ออกไปหาของเก่าขายเพื่อเลี้ยงชีพ รายได้ที่
ได้รับนั้นมีน้อยมากซึ่งบางครั้งไม่มีเงินเพียงพอ
ในการซื้ออาหาร ของใช้ โดยเฉพาะเด็ก ซึ่งเป็น
ปัญหาหลักของชุมชนมาจนทุกวันนี้

แนวทางการแก้ไขปัญหาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

กลุ่มอาชีพซาเล้ง เก็บขยะ ชุมชนอ่อน-
นุช 14 ไร่ เขตปทุมธานี จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ได้หาทางออกช่วยเหลือสมาชิกในชุมชน คือ
เปิดร้านศูนย์บาท โดยมีคุณพิรธ เสนีย์วงศ์
หรือผู้ประกอบการร้านค้าศูนย์บาทเป็นผู้นำใน

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

การระดมความคิดเพื่อนำความคิดมาพัฒนาสู่ชุมชน มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้เกิดการสร้างรายได้จากการอยู่ร่วมกัน มีการใช้ชีวิตโดยยึดเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ คุณธรรม การพึ่งตนเองโดยการเก็บขยะเพื่อนำมาแลกกับสิ่งของที่ตนเองต้องการ โดยมีตารางเวลาในการออกไปเก็บขยะที่ชัดเจน เช่น 5 รอบ ต่อ 1 วัน มีความสามัคคีและช่วยเหลือกันในชุมชน และ มีความขยันหมั่นเพียร ตลอดจนสอนลูกหลานให้ห่างไกลยาเสพติดและไม่ยุ่งเกี่ยวกับการพนัน การร่วมมือกันสร้างรายได้ทำให้เกิดรายได้เข้าสู่สังคมต่อวันประมาณ 3,000 – 4,000 บาท และมีการแบ่งเงินปันผลทุก 6 เดือน ซึ่งสมาชิกจะได้ 15% ผู้ดูแลกิจการได้ 20% ส่วนที่เหลือนำไปหมุนเวียนหาซื้อสินค้าในการบริหารจัดการ

อภิปรายผล

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ในปัจจุบันนวัตกรรมทางสังคมเข้ามามีบทบาทมากยิ่งขึ้น เพราะเป็นการทำกิจกรรมใหม่ๆ อย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันกับกลุ่มชุมชนโดยไม่คิดแต่ผลประโยชน์ภายในองค์กร แต่จะเล็งเห็นคุณค่าของการคืนผลประโยชน์สู่สังคม จึงมีกระบวนการจัดการความรู้ทางด้านนวัตกรรมสังคมที่เป็นแนวคิดที่สำคัญ ที่จะส่งผลให้

สมาชิกในชุมชนมีความสามารถในการสร้างรายได้ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ตลอดจนสามารถพึ่งพาตนเองได้ ทั้งนี้กระบวนการจัดการความรู้ทางด้านนวัตกรรมทางสังคม มี 5 ขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการจัดการความรู้ของ อาจารย์ ดร.วรวรรณ วาณิชเจริญชัย ดังนี้

1) การกำหนดความรู้ สมาชิกในชุมชนจะเป็นผู้กำหนดองค์ความรู้ทางด้านนวัตกรรมทางสังคม โดยการออกเก็บขยะตามบริเวณที่ใกล้เคียง นำมาแยกประเภทของขยะเพื่อแลกกับผักปลอดสารพิษจากสวนผักคนเมือง และสินค้าที่อยู่ในร้านค้าศูนย์บาท และยังนำขยะมาแปรรูปเพื่อนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในรูปของผลิตภัณฑ์เพื่อการบริโภคและการจำหน่ายเป็นสินค้า สร้างรายได้ให้กับธุรกิจและชุมชน ซึ่งกระบวนการดังกล่าวได้ผ่านการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเป็นสำคัญ คือ การร่วมกันกำหนดเส้นทางและตารางเวลาในการจัดหาขยะอย่างชัดเจน

2) การแสวงหาและได้มาซึ่งความรู้ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การแสวงหาความรู้ภายในชุมชน มุ่งเกิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันของชาวบ้าน และการมีส่วนร่วมหรือทดลองปฏิบัติจริง ส่วนการ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

แสวงหาความรู้จากภายนอกชุมชน เป็น การศึกษาดูงาน และการอบรม

3) การสร้างความรู้ โดยการมาพูดคุย แลกเปลี่ยนกันผ่านการทำกิจกรรมต่างๆ ใน ชุมชน เช่น การเก็บขยะ การปลูกผัก เลี้ยงปลา การประดิษฐ์สินค้า การประชุมหมู่บ้าน ตลอดจนงานกิจกรรมการมาดูงานขององค์กร

4) การจัดเก็บความรู้ ชุมชนอ่อนนุช 14 ไร่ มุ่งเน้นที่การเก็บความรู้ภายในตัวบุคคล ในการจำแนกขยะ รูปแบบ 3R (Reduce, Recycle and Reuse) เป็นความรู้ด้านการลด คัดแยกและนำขยะกลับมาใช้ใหม่ (กรม ควบคุมมลพิษ, 2548) ที่ได้รับการสนับสนุน จากองค์กรต่างๆ ให้มีทักษะในการปฏิบัติจน เกิดการสร้างรายได้อย่างมั่นคงของชุมชน

5) การเผยแพร่ความรู้ เป็นรูปแบบการ ถ่ายทอดระหว่างบุคคลเป็นหลัก โดยเฉพาะ การถ่ายทอดภายในครัวเรือน ถ่ายทอดผ่าน ลูกหลาน ในลักษณะของการปฏิบัติให้ดูเป็น ตัวอย่างอย่างละเอียด และการถ่ายทอดหรือ บรรยายให้กับองค์กรต่างๆ

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อ ผู้สนใจในกระบวนการจัดการความรู้ทางด้าน

นวัตกรรมสังคม ภายใต้แนวคิดของ ผู้ประกอบการที่มีการใช้นวัตกรรมทางสังคม อย่างสร้างสรรค์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลและศึกษา รายละเอียด รวมถึงเป็นแนวทางในการพัฒนา ชุมชน ให้ มีความ ยั่งยืน ยิ่ง ขึ้น โดย มี ข้อเสนอแนะดังนี้

1. สามารถนำผลการศึกษาวิจัยไปปรับ ใช้กับชุมชนที่มีลักษณะทางกายภาพ ใกล้เคียงกันเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้ เกิดประโยชน์
2. นำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปดำเนินการ ปรับปรุงเพิ่ม ศักยภาพ ของ กระบวนการจัดการความรู้ทาง นวัตกรรมสังคมให้แก่ชุมชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อ ผู้สนใจในกระบวนการจัดการความรู้ทางด้าน นวัตกรรมสังคมเพื่อสร้างรายได้ที่ยั่งยืนใน ชุมชน ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางเพื่อ ประโยชน์สัมฤทธิ์ผลในการทำวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

- 1) ควรมีหน่วยงานของรัฐควรเข้ามา สนับสนุน และพัฒนาชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม
 The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

เพื่อให้การจัดการในชุมชนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) ควบคู่ไปกับการศึกษาอย่างเจาะลึกในเรื่องของการส่งเสริมอาชีพในชุมชนที่นำมาซึ่งรายได้ที่ยั่งยืน

บรรณานุกรม

กนช รัตติวานิช. (2555). Innovation Links. ค้นเมื่อ 9 พฤษภาคม 2559. จาก <http://www.nia.or.th/innolinks/page.php?issue=201212§ion=4>

กลุ่มขยะรีไซเคิล ชีวิตรวมหมู่ของคนได้สะพาน ในชุมชนใหม่. (2550). เข้าถึงเมื่อ 8 พฤษภาคม 2559. จาก <http://www.oknation.net/blog/manual>

การควบคุมมลพิษ. (2548). การลดและใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย. ค้นเมื่อ 9 พฤษภาคม 2559. จาก http://www.pcd.go.th/info_serv/waste_3R.html

ชาญวิทย์ ดิลงการณ. (2551). การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน: กรณีศึกษา

อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. แบบฝึกหัดการวิจัยกระบวนการวิชา 751409 (Research Exercise in Current Economics) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ผู้จัดการออนไลน์ ASTV. (2555). ร้าน 0 บาท ต้นแบบการจัดการขยะรีไซเคิลในชุมชนชาลั้ง. เข้าถึงเมื่อ 9 พฤษภาคม 2559. จาก <http://www.manager.co.th/iBizChannel/ViewNews.aspx?NewsID=9550000096685>

รศ ดร.วรวุฒิ โรมรัตนพันธ์. (2005). ทูทางสังคม. กรุงเทพมหานคร: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.

วงศ์พรหม พรหมวงศ์. (2544). เศรษฐกิจชุมชน ตำบลห้วยทราย อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุชาดา มาดหมาย. (2555). เศรษฐกิจชุมชนกรณีศึกษา: ชุมชนบ้านป่าไผ่ ตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด

การประชุมวิชาการแสดงผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 1 การวิจัยเพื่อการพัฒนา เผยแพร่ และถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยต่อสังคม

The 1st National Conference on Research for Development, Dissemination and Modern Technology Relaying to Society

จังหวัดเชียงใหม่ คณะเศรษฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

http://digi.library.tu.ac.th/thesis/it/0405/09CHAPTER_2.pdf

อลงกรณ์ คุณตระกูล. (2553). นวัตกรรมสังคม:
กรณีศึกษาโครงการห้องถิ่นในเขต
ภาคเหนือของประเทศไทย.
รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. คณะรัฐ
ประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์.

Tejvan Pettinger. (2001). Financial Crisis
Asia 1997. Accessed 8 May 2016.
From <http://www.economicshelp.org/blog/glossary/financial-crisis-asia-1997/>

อาจารย์ ดร. วรวรรณ วาณิชย์เจริญชัย. คณะ
พยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
การจัดการความรู้ เข้าถึงเมื่อ 8
พฤษภาคม 2559 จาก
<http://www.ns.mahidol.ac.th/english/KM/article004.html>

Mulgan et al., (2007). (p. 8) Social
Innovation and Psychometric
Analysis. Accessed 8 May 2016.
From <http://www.sosyalinovasyonmerkezi.com.tr/yayin/1020120005.pdf>

Shelda Debowaski. (2006). อ้างถึงใน การ
จัดการองค์ความรู้. ค้นเมื่อ 18
เมษายน 2559. จาก